

Biuro Rady Miejskiej
WPŁYNĘŁO
Data 10.12.2025
Podpis

godz. 15:20

Projekt

z dnia 28 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁAWIE**

z dnia 18 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Ława na lata 2026 – 2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2025.1153), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U.2024.1673) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się „Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Ława na lata 2026 – 2030”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ławy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Ms. Maria Dobrowolska

Jan - pr

Burmistrz, 1.12.2025

RADCA PRAWNY
Izabela Matasik Wasilewska
OL.1112

BURMISTRZ
MIASTA ŁAWY

Dawid Knapczewski

Uzasadnienie

Artykuł 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi, że „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.”

Niniejszy Program jest kontynuacją działań i zadań realizowanych w latach ubiegłych. Jego głównym celem jest z jednej strony zmniejszenie i ograniczenie rozmiaru szkód związanych z występowaniem przemocy domowej, z drugiej profilaktyka, czyli działania zapobiegawcze i prewencyjne, by nie dopuścić do występowania przemocy.

Aktualnie obowiązujący Program został opracowany na lata 2021-2025, w związku z czym przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
wławie
Grażyna Kemska

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Iławie
z dnia 18 grudnia 2025 r.

Rada Miejska Iławy

**Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej dla Gminy Miejskiej Iława
na lata 2026- 2030**

Spis treści

	Podstawa prawna i merytoryczna Programu	3
	Wstęp	4
Rozdział I	Przemoc domowa – opis zjawiska	5
Rozdział II	Skutki przemocy domowej	9
Rozdział III	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Ławy	13
Rozdział IV	Działania planowane w Programie i ich realizatorzy	25
Rozdział V	Monitoring i ewaluacja Programu	28

Podstawa prawna i merytoryczna programu

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.1673 t.j.),
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j.),
3. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030,
4. Warmińsko – Mazurski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021 – 2026,
5. Strategia Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016 – 2025,
6. Raport z VII edycji badań ankietowych rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych, a także zaburzeń zdrowia psychicznego wśród młodzieży iławskiej 2022 r. – Krzysztof Bobrowski – Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie – sierpień 2023 r.

Wstęp

System przeciwdziałania przemocy domowej w Polsce ewoluował od działań realizowanych głównie przez pracowników pomocy społecznej i funkcjonariuszy Policji oraz organizacje pozarządowe do kompleksowego systemu, który od 2005 roku jest uregulowany prawnie. 29 lipca 2005 r. uchwalona została ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która po nowelizacji z 2023 roku nosi nazwę o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z artykułem 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;*
- 2) *prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;*
- 3) *zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;*
- 4) *tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.”*

Niniejszy Program jest kontynuacją działań i zadań realizowanych w latach ubiegłych. Jego głównym celem jest z jednej strony zmniejszenie i ograniczenie rozmiaru szkód związanych z występowaniem przemocy domowej, z drugiej profilaktyka, czyli działania zapobiegawcze i prewencyjne, by nie dopuścić do występowania przemocy. W związku z tym cele szczegółowe programu są następujące:

1. zwiększenie ilości i skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
2. zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej,
3. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową,
4. zwiększenie poziomu kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program skierowany jest do:

1. ogółu społeczeństwa Hławy, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
2. osób doznających przemocy domowej,
3. osób stosujących przemoc domową,
4. świadków przemocy domowej,
5. służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Rozdział I

Przemoc domowa – opis zjawiska

Przemoc towarzyszy człowiekowi od niepamiętnych czasów. Ludzie używają swojej siły, aby zdobywać władzę i kontrolę, zwykle przy tym krzywdząc innych. W życiu jest wiele sytuacji kontroli, często stanowią one składnik takich relacji jak przełożony – podwładny, rodzic – dziecko. Kontrola zwykle jest związana ze stosowaniem przykrego przymusu, ale kontrola to nie to samo, co przemoc. Przemoc jest specyficznym sposobem kontroli – dla jej sprawowania człowiek kontrolujący używa środków powodujących lęk i cierpienie. Taki rodzaj kontroli, opartej o przemoc, ma często miejsce w rodzinie, w tej strukturze, która, zgodnie z oczekiwaniem, winna być wolna od przemocy, choć nie wolna od mądrej kontroli.

Przez wiele lat zjawisko przemocy domowej było niedostrzegane lub bagatelizowane, zaprzeczano problemowi maltretowania, akceptowano przemoc w rodzinie, głównie przemoc wobec dzieci. Wielu osobom trudno rozstać się ze stosowaniem przemocy „w służbie wychowania”. Przypisujemy niezwykłą, zbawczą wręcz, moc – klapsom wymierzonym dzieciom „za karę”, uznając, że „*mnie bili i dzięki temu wyrosłem na porządnego człowieka*”, choć prawda jest taka, że niektórym osobom POMIMO BICIA „*udało się wyrosnąć na zdrowego człowieka*”. Badania ankietowe pokazują, że blisko połowa Polaków uważa, że klaps jest pożądanym sposobem osiągania wpływu, około 15% nastolatków jest bitych, jeszcze więcej doświadcza przemocy psychicznej. Czy naprawdę bez klapsa nie możemy wychować dziecka? Wszystko wskazuje na to, że wychowujemy dzieci ku konstruktywnemu życiu wtedy, właśnie gdy powstrzymujemy się od stosowania wobec nich przemocy. Wiele musimy jeszcze zrobić w kwestii zmiany naszego stosunku do przemocy domowej. Wiele jeszcze musimy uczynić w kwestii zapobiegania przemocy, by malały indywidualne i społeczne koszty jej istnienia, by coraz rzadziej dochodziło do aktów przemocy, abyśmy mogli żyć wolni od okrucieństwa w miejscu, które kojarzyć się powinno z bezpieczeństwem i spokojem.

Wszyscy mamy obowiązek podejmowania działań przeciwko przemocy domowej. Przemoc domowa to:

1. przemoc wobec partnera,
2. przemoc wobec osób niesamodzielnych,
3. przemoc wobec rodzeństwa,
4. przemoc dzieci wobec rodziców,
5. przemoc i zaniedbanie wobec osób w podeszłym wieku, nieporadnych i z niepełnosprawnościami.

Przemoc domowa ma różne postaci. Może to być przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej i zaniedbanie. Często w rodzinie występują jednocześnie wszystkie rodzaje przemocy. Jaką szansę mają osoby dotknięte tym problemem, jeśli nie dostarczymy im odpowiedniej pomocy? Zajmowanie się przemocą domową wymaga wnikliwego rozumienia złożoności tego zjawiska.

Jak możemy więc zdefiniować przemoc domową?

Przemoc domowa to intencjonalne, czyli zamierzone i wykorzystujące przewagę sił, działanie skierowane przeciwko innej osobie, które narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody. Cechą

charakterystyczną jest wykorzystywanie siły i demonstracja władzy w taki sposób, który wyrządza krzywdę.

Na przemoc możemy patrzeć z różnych perspektyw:

- perspektywa moralna – pokazuje ona, że przemoc jest złem, osoba ją stosująca powinna podlegać sankcjom swojego sumienia i potępienia przez innych,
- perspektywa prawna – mówi ona o tym, że przemoc domowa jest przestępstwem określonym w Kodeksie Karnym ściganym z urzędu,
- perspektywa psychologiczna – zwraca uwagę na bezradność i cierpienie osoby doznającej przemocy, pokazuje wewnętrzne i sytuacyjne mechanizmy rządzące przemocą oraz złożone procesy interakcji pomiędzy osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc. Psychologiczne zrozumienie zjawiska odgrywa podstawową rolę w pomaganiu osobom doznającym przemocy i w naprawianiu szkód, jakie uczyniła ona w ich życiu,
- perspektywa społeczna – z tej perspektywy można zobaczyć czynniki zawarte w obyczajach i postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Z drugiej strony – w przeciwdziałanie przemocy mogą angażować się i jednoczyć różne ruchy i siły społeczne.

Przemoc ma różne aspekty i oblicza:

- jest procesem – pojawia się w życiu człowieka w wyniku splotu różnych okoliczności, ma tendencję do powtarzania się i eskalacji, pojawiają się coraz to bardziej wymyślne jej instrumenty, pomiędzy osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc dzieją się ważne rzeczy pogłębiające przemoc. **Po pewnym czasie nie można przerwać przemocy bez interwencji z zewnątrz.**
- odbywa się na continuum – z jednej strony jest zapotrzebowanie na dominację a z drugiej – na uległość. „*Głód*” na dominację rośnie pogłębiając uległość. Im więcej dominacji ma osoba stosująca przemoc, tym więcej ma siły, a tym samym mniej siły ma osoba doznająca przemocy, która stopniowo traci umiejętność wyjścia z sytuacji. **Bezczynność świadków wspiera siły osoby stosującej przemoc, odejmując sił osobom doświadczającym przemocy.**
- jest zawsze intencjonalna, co nie musi oznaczać, że podejmowana jest z premedytacją ale **zawsze oznacza, że można się od niej powstrzymać. Odpowiedzialność za przemoc ZAWSZE ponosi osoba stosująca przemoc.**

W obszarze naszej uwagi najczęściej pojawia się przemoc tzw. gorąca, u podstaw której leży furia – erupcja skumulowanych uczuć gniewu i wściekłości. Te uczucia przełamują wszelkie hamulce i zdolności do powstrzymania wybuchu człowieka. Wtedy dochodzi do niszczenia, łamania, łżenia, bicia i innych rodzajów maltretowania. Tę przemoc widzimy, opisujemy, krytykujemy. Jest jednak jeszcze jeden rodzaj przemocy – zwany przemocą chłodną – mamy z nią do czynienia tam, gdzie dominuje autorytarny model „wychowania”, niszczonej jest psychika osoby doznającej przemocy pod szczytnym hasłem zmierzania do wzniosłych celów. Ta przemoc jest mniej spektakularna, dokonywana w „białych rękawiczkach”, realizowana przez inwazję na cudze terytorium psychologiczne, gwałcenie praw i dóbr innych osób. Jej skutki dla osób doznających przemocy wcale nie są mniejsze, choć mniej widoczne – brak bowiem śladów na ciele, nie ma połamanych

przedmiotów itp.

Od dawna rozumiemy, że źródłem przemocy domowej nie są zaburzenia psychiczne, że alkohol nie jest przyczyną stosowania przemocy, wiemy, że źródła przemocy domowej tkwią w całym kontekście życia człowieka. Na ten kontekst składają się:

- przekonania i wartości kulturowe dotyczące rodziny, kobiety, mężczyzny i dziecka; obowiązujące koncepcje na temat władzy i posłuszeństwa; postawy wobec używania siły w celu rozwiązywania konfliktów oraz sposób rozumienia ról, praw i odpowiedzialności w rodzinie,
- instytucjonalne uprawomocnienie przemocy np. w wojsku; wzorce agresywnego zachowania; niedostateczne wsparcie instytucjonalne dla osób doświadczających przemocy; brak adekwatnych przepisów prawnych lub właściwego ich zastosowania; bezkarność osób stosujących przemoc,
- życie rodzinne, czyli: osobista historia przemocy w rodzinie pochodzenia; uczenie się rozwiązywania konfliktów przy pomocy siły; autorytaryzm w stosunkach rodzinnych; niska samoocena; izolacja społeczna rodziny,
- poziom indywidualny obejmujący podstawy identyfikacji mężczyzny i kobiety – podstawę tę kształtują oczekiwania i tradycje społeczne – w przypadku mężczyzny oczekujemy, że „*nie będzie babą*”, że „*nie da sobą rządzić*”, że będzie miał wpływ i osiągnięcia; że jego życie emocjonalne będzie pod kontrolą a tak naprawdę – zostanie zablokowane; kobietom w procesie socjalizacji przypisujemy rolę podrzędną i służalczą wyrażającą się w różnych wobec niej oczekiwaniach. Kobieta ma dobry trening w byciu zależną, w bierności i spostrzeganiu sytuacji w perspektywie interesów innych ludzi.

Te uwarunkowania tworzą znaczącą podwalinę pod budowanie relacji opartej na nierównowadze sił. Wskazują też drogę, którą musimy przejść, aby zapobiegać przemocy, wskazują, co musimy uwzględnić w tworzeniu programów, których realizacja będzie w długofalowym procesie służyła zmniejszeniu ilości przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc to osoba, która ma duże zapotrzebowanie na władzę i kontrolę mające zagłuszyć lub zrównoważyć jego poczucie niemocy i impotencji fizycznej i psychicznej. To poczucie niemocy i impotencji to wynik jego osobistych, tragicznych doświadczeń bycia obiektem agresji, przemocy i zaniedbania. Odnajduje namiastkę mocy w aktach przemocy wobec bliskich. Czuje się mocny wtedy, gdy znajdzie kogoś, kto staje się słabszy niż on sam. Można powiedzieć, że pozbawiając swoją ofiarę mocy nie musi konfrontować się ze swoim brakiem mocy. **Przemoc jest więc rozpaczliwym zagłuszaniem poczucia niemocy.**

Pierwszy akt przemocy otwiera drogę do budowania dominacji. Zwykle nie uruchamia samoobrony osoby doświadczającej przemocy – głównie dlatego, że osoba stosująca przemoc po wybuchu przeprasza, jest pełna skruchy i poczucia winy, obiecuje „*poprawę*”, odkupuje wykroczenie. Jednocześnie kwestionuje swoją odpowiedzialność umieszczając ją w osobie doświadczającej przemocy; wskazuje jej, co powinna zrobić, aby ich życie było szczęśliwe. Buduje pułapkę; ONA wierzy w swoją onnipotentną moc, wierzy, że może zapobiec następny aktom przemocy, stara się swoim zachowaniem odwrócić bieg wydarzeń. Nie ma jednak wpływu na zachowanie osoby stosującej przemoc – płacz, prośby, straszenie, ucieczki, nic nie przynoszą zmiany. To początek **stanu wyuczonej bezradności** – braku możliwości wpływu na bieg wydarzeń (cokolwiek

zrobię to sytuacja nie ulegnie zmianie) – tworzy się on w wyniku ponoszenia stałych porażek w próbach uniknięcia cierpienia. To poczucie bezradności prowadzi do apatii, smutku i zaprzestania prób zmiany swojej sytuacji. Osoba doświadczająca przemocy upatruje przyczyn porażki wewnątrz siebie. Wyuczona bezradność może być przyczyną pozornie niezrozumiałych zachowań osoby doznającej przemocy, np. tego, że możliwość zmiany sytuacji i przerywania cierpienia nie jest wykorzystywana. Osoba doznająca przemocy nie odchodzi od osoby stosującej przemoc, która się nad nią znęca, nie przyjmuje ofiarowanej pomocy, nie broni dzieci. Zachowanie takie otoczenie spostrzega jako jej wybór, ocenia, że „*widocznie chce być bita*”, „*może to lubi*” itp.; to jeszcze bardziej pogłębia bezradność. Przemoc podtrzymywana jest przez mechanizm „*błędnego koła*” wynikającego z faktu, iż przemoc przebiega w powtarzających się, naprzemiennych fazach:

- **faza narastania napięcia** – w tej fazie osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana. Prowokuje kłótnie, prezentuje zły humor, staje się niebezpieczna, narasta jej agresywność. Osoba doznająca przemocy domowej stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie;
- **faza gwałtownej przemocy** – eksplozja gniewu i agresji; skutki użytej przemocy często są bardzo niebezpieczne dla zdrowia i życia, strach, przerażenie i szok osoby doznającej przemocy są ogromne; nic nie usprawiedliwia przemocy. W tej fazie osoba doznająca przemocy decyduje się na podejmowanie działań obronnych – szuka pomocy, wzywa Policję, wnosi sprawy do Sądu, widzi straty wynikające z życia w przemocy;
- **faza miodowego miesiąca** – faza odpowiedzialna za trwanie w związku, wycofanie skargi, wzrost nadziei, a co za tym idzie i bezradności osoby doznającej przemocy. Osoba stosująca przemoc wyładowała złość, widzi, że posunęła się za daleko, boi się konsekwencji, więc przeprasza, wyraża skruchę, obiecuje, że to „ostatni raz”. **Gdy uzyskuje wybaczenie wszystko zaczyna się od nowa.** Oczekiwanie na wybaczenie spowodowało wzrost napięcia i złości. Kwestią czasu jest więc kolejny wybuch.

W przemocy domowej jednym z najbardziej znaczących faktów jest przeplatanie się ról osoba doznająca przemocy – osoba stosująca przemoc – świadek. Zbyt często zdarza się, że mężczyzna, który doświadczał w dzieciństwie przemocy ze strony ojca, czyni w dorosłym życiu taką samą przemoc wobec swojej partnerki i swoich dzieci. Złość, którą przeżywał wobec rodziców, a której nie miał szansy im okazać, znajduje ujście wobec słabszych od niego – najpierw wobec kolegów, rodzeństwa, później wobec żony, dzieci, starzejących się rodziców. Jest pewne, że kiedy dziecko żyje w rodzinie, gdzie gości przemoc, buduje na swój temat przekonania często niszczące całe jego przyszłe życie. Uczy się, że dla swojego agresywnego rodzica nie jest ważny na tyle, żeby uczył się on innych niż agresja, sposobów wyładowywania złości, uczy się też, że dla drugiego rodzica (często bezradnej osoby doznającej przemocy) nie jest na tyle ważny, aby ten wziął go w obronę i uwolnił od osoby stosującej przemoc. To skutkuje takim traktowaniem siebie w życiu, które jest kontynuacją niszczących przekonań – pojawia się myślenie, że nie jest się na tyle wartościowym dla siebie człowiekiem by starać się żyć konstruktywnie; rodzi się tendencja do destrukcyjnych sposobów funkcjonowania (wagary, porzucanie szkoły, wczesna inicjacja alkoholowa i seksualna, palenie papierosów, narkotyki, agresja, przestępstwa, próby i czyny samobójcze, przemoc wobec innych itp.). wszystko, co jest dowodem na złe traktowanie siebie samego i niszczenie swojego życia jest możliwe

i prawdopodobne. Często nie dostrzegamy tego, że trafiająca do nas osoba stosująca przemoc to we wcześniejszym życiu osoba jej doświadczająca. Nie zwracamy też uwagi na to, że często osoba doznająca przemocy np. ze strony męża, stosuje przemoc wobec swoich dzieci. One z kolei stosują ją wobec słabszych np. w szkole tworząc kolejne ofiary, które znów będą szukać kogoś, przy kim staną się sprawcami. Rozumienie powyższych zjawisk i systemowe podejście do problematyki przemocy domowej jest warunkiem koniecznym dla wszystkich osób reprezentujących instytucje pomagające rodzinie.

Rozdział II

Skutki przemocy domowej

Dzieci, które żyją w atmosferze przemocy narażone są na dwa rodzaje niebezpieczeństw. Pierwszy dotyczy dzieci będących bezpośrednimi ofiarami przemocy a drugi, dzieci, które obserwowały sytuacje przemocy ojca wobec matki. Dzieci maltretowane, które obserwowały przemoc wobec matki były narażone na podwójne niebezpieczeństwo. Najbardziej oczywistymi konsekwencjami przemocy wobec dzieci są obrażenia cielesne związane z bezpośrednim działaniem sprawcy na organizm ofiary: złamania, siniaki, zranienia, niski wzrost, drobna postura ciała, wyrwane włosy itp. Prawdopodobnie jednak bardziej poważne są skutki psychologiczne od fizycznych urazów z wykorzystaniem seksualnym włącznie. Maltretowane dzieci mogą czuć się mniej wartościowe, bezsilne, opuszczone, winne, depresyjne, lękliwe lub skrajnie wrogie; ta psychologiczna presja może stać się przyczyną chorób psychosomatycznych takich jak migreny, bóle głowy, bóle żołądka oraz wpływać na powstawanie innych psychologicznych objawów takich jak nasilone koszmary senne, problemy z jedzeniem i z zachowaniem.

Porządkując wiedzę na temat skutków przemocy możemy podzielić je na skutki bezpośrednie i odległe.

Wśród bezpośrednich konsekwencji przemocy wymienić można między innymi:

- zachowania agresywne wobec innych,
- brak reakcji na płacz innych dzieci, brak empatii,
- małe poczucie własnej wartości, brak przynależności do osób bliskich,
- odrzucanie siebie samego,
- poczucie krzywdy i poczucie winy,
- koszmary senne,
- zaburzenia koncentracji uwagi i pamięci,
- całkowita uległość i podporządkowanie się,
- lęki, depresja, nerwice, słaby kontakt z otoczeniem,
- zaburzenia psychosomatyczne (nietrzymanie moczu i kału, wymioty, biegunki, nawracające bóle głowy i in.),
- zaburzenia zachowania (ucieczki, wagary, problemy szkolne).

Wśród odległych konsekwencji doświadczania przemocy w dzieciństwie rozpoznajemy:

- skutki somatyczne takie jak trwałe uszkodzenia narządów wewnętrznych, organiczne uszkodzenia mózgu, trwałe kalectwo fizyczne, stałe napięcie mięśni (drżenie rąk, tiki), różne choroby somatyczne,
- skutki emocjonalne, **behawioralne** i poznawcze takie jak poczucie winy jako cecha osobowości, uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających nastrój, nerwice, stosowanie przemocy wobec innych, małe poczucie własnej wartości, depresja, **anoreksja**, przestępczość, tendencja do uzależnienia się od innych, dążenie do perfekcji, alienacja.

Aby skutecznie kształtować życie bez agresji i przemocy potrzebny jest spójny system oddziaływania i profilaktyki. Niezbędne jest zrozumienie, że przysłowiowy klaps staje się źródłem późniejszych, olbrzymich

problemów i obciążeń społecznych. Każdy rodzic musi zastanowić się nad późniejszymi, negatywnymi konsekwencjami klapsa.

Alice Miller wyjaśnia, dlaczego „zwykle” uderzenie dziecka może spowodować negatywne konsekwencje:

- uczy dziecko przemocy,
- niszczy potrzebną dziecku niezawodną pewność bycia kochanym,
- wywołuje lęk – oczekiwanie kolejnego uderzenia,
- stanowi fałszywy komunikat: udaje metodę wychowawczą choć w rzeczywistości rodzice wyładowują swój gniew, którego przyczyną jest fakt, że sami byli w dzieciństwie bici przez swoich rodziców,
- wzbudza gniew i pragnienie odwetu, które – choć tłumione teraz - zostaną wyrażone później wobec słabszych,
- programuje dziecko do akceptowania nielogicznych argumentów („biję cię dla twojego dobra”),
- niszczy wrażliwość oraz współczucie zarówno dla innych jak i dla samego siebie,
- uczy dziecko wielu złych rzeczy, np. tego, że nie zasługuje na miłość i szacunek, że nie wolno mu czuć cierpienia,
- dzieci uczą się bezradności, przekonane, że nie mają żadnej możliwości obrony aż do momentu, gdy staną się dorośli, a gdy stają się dorośli to korzystają z wcześniejszych „nauk”.

Zarówno chłopcy jak i dziewczęta uczą się, że rozwiązywanie różnych problemów może odbywać się raczej na drodze przemocy niż przez pracę z tymi problemami. Chłopcy uczą się agresji wobec kobiet obserwując jak ich ojciec znęca się nad matką. Dziewczynki, obserwując to samo, zaczynają mieć skłonność do dewaluacji swojej płci.

Dorośli – osobowość ukształtowana w warunkach przemocy nie jest dobrze przystosowana do dorosłego życia. Dorosły (doświadczający przemocy jako dziecko) nadal pozostaje z problemami dotyczącymi zaufania, autonomii i podejmowania inicjatywy. Staje na progu dorosłego życia obciążony poważnymi deficytami w zakresie umiejętności dbania o siebie, tożsamości i zdolności do tworzenia stabilnych związków; pozostaje „więźniem swojego dzieciństwa”. Rozpaczliwie i desperacko potrzebuje opieki i troski a jednocześnie boi się bliskich relacji, przewidując czy też oczekując kolejnych aktów przemocy. To prowadzi bardzo często do wchodzenia w dorosłych relacjach w rolę osoby doznającej przemocy lub osoby stosującej przemoc w swojej rodzinie.

Kobiety doświadczające przemocy ze strony partnera tracą poczucie bezpieczeństwa i wpływu na swoje życie. Poczucie bezradności zaczyna rozprzestrzeniać się na wszystkie obszary życia kobiety. Staje się ona niezdolna do poszukiwania wyjścia z sytuacji, nie podejmuje starań o poszukiwanie pracy, nie potrafi szukać alternatyw, nie staje w obronie swoich dzieci, wycofuje się z relacji z innymi, popada w depresję. Zwiększa się ryzyko, że **wraz ze swoimi dziećmi**, zasili grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wynikiem życia osób doznających przemocy w ciągłym stresie, strachu i niepewności jest stan permanentnego wyczerpania. U osób doświadczających przemocy ze strony partnera jako skutki doświadczanych traum rozpoznaje się specyficzną kategorię **zaburzeń emocjonalnych**, między innymi:

- napady paniki,
- rozpacz, myśli i próby samobójcze,
- niezdolność do podejmowania decyzji,
- ogólny niepokój, lęk, nerwice, depresje,
- poczucie osamotnienia i izolacji,
- ucieczkę od realnego życia w świat fantazji,
- huśtawka nastrojów,
- zaburzenia snu, koszmary senne,
- zaburzenia tożsamości.

Ponieważ osoba stosująca przemoc używa siły fizycznej do sprawowania kontroli w związku, **bezpośrednimi skutkami przemocy** stają się różnorodne uszkodzenia ciała – twarzy, ramion, gardła, klatki piersiowej, brzucha, okolic płciowych, złamania, zranienia, obrażenia itp.

W wyniku reakcji na stres związany z przemocą w funkcjonowaniu osób doznających przemocy pojawiają się długotrwałe zmiany:

- w trybie życia (brak dbałości o siebie, ucieczka w samotność, zachowania kompulsywne, utrata kontroli nad zachowaniami, nadużywanie alkoholu i leków, niemożność zmiany zachowań destrukcyjnych),
- zmiany w stosunkach z ludźmi – odrzucanie pomocy, irytacja na innych, nieuzasadnione pretensje, uległość, obwinianie, branie odpowiedzialności za innych,
- w samopoczuciu fizycznym – zaburzenia snu i łaknienia, zmęczenie, kłopoty zdrowotne, zaburzenia oddechu, mowy, słuchu.

Poza opisanymi, indywidualnymi dramatami człowieka, ponosimy także inne, **społeczne koszty przemocy domowej**. Nie są oszacowane prawdziwe liczby chorych wypełniających gabinety lekarskie i oddziały szpitalne, których schorzenia wynikają z urazowego doświadczania przemocy – liczne schorzenia psychiczne mają swoje źródło we wcześniejszych doświadczeniach nadużycia i maltretowania; wiele schorzeń somatycznych to także efekty przemocy; złamania, zranienia, urazy, choroby narządów wewnętrznych, przedwczesne zgony, samobójstwa i samookaleczenia, przestępstwa, samotne dzieci, nieudane rodzicielstwo, można wymienić wiele tragicznych następstw doświadczania przemocy w różnych etapach życia.

Do tego dołączyć musimy takie społeczne koszty jak: zagrożenia samobójstwem, narastającą liczbę zabójstw związanych z przemocą domową, koszty tworzenia i utrzymywania dla dzieci rodzin i domów zastępczo wykonujących zadania opiekuńcze i wychowawcze, konieczność i koszty podejmowania interwencji przez Policję, koszty postępowań karnych, hospitalizacji, koszty związane z funkcjonowaniem zakładów karnych.

Reasumując: Wszyscy, zarówno każda jednostka jak i społeczeństwo jako całość, ponosimy koszty przemocy domowej. Koszty te wynikają między innymi z tego, że przemoc domowa pociąga za sobą:

- interwencje Policji,
- interwencje ośrodków pomocy społecznej,

- hospitalizacje – wiele osób doznających przemocy domowej trafia na oddziały szpitalne z obrażeniami wynikającymi z doznanych urazów, wiele z nich leczonych jest w oddziałach psychiatrycznych z rozpoznaniem między innymi depresji i nerwic,
- leczenie w Poradniach Zdrowia Psychicznego – leczy się wiele osób, u których przewlekłe zaburzenia zdrowia psychicznego mają związek z życiem w sytuacji przemocy. Koszty takiego leczenia są ogromne,
- postępowania sądowe,
- koszty związane z odbywaniem kary pozbawienia wolności przez osoby skazane za przemoc wobec bliskich,
- wzrastającą agresję dzieci i młodzieży,
- zaburzenia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, próby i czyny samobójcze, zachowania ryzykowne takie jak wczesna inicjacja alkoholowa, sięganie po narkotyki, papierosy, porzucanie bądź zaniedbywanie obowiązku nauki – czego skutki liczyć będziemy przez wiele lat.

Rozdział III

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie miasta Iławy

Trudno jest jednoznacznie określić wielkość zjawiska przemocy domowej w naszym mieście, wszelkie dane, jakie posiadają instytucje pokazują nam tylko część faktycznie występujących problemów – możemy zaryzykować stwierdzenie, zwłaszcza w oparciu o wyniki badań ogólnopolskich, że jest to przysłowiowy wierzchołek góry lodowej.

Działania planowane na lata 2026 – 2030, wynikają z analizy wcześniej opisanych zjawisk i wyników badań ogólnopolskich oraz z analizy danych z instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinom z problemem przemocy – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, Sądu i Prokuratury, Zespołu Interdyscyplinarnego, placówek oświatowych oraz danych z Raportu z VII edycji badań ankietowych rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych, a także zaburzeń zdrowia psychicznego wśród młodzieży iławskiej. Poniżej prezentujemy wybrane dane liczbowe dotyczące zjawiska przemocy domowej.

Tabela nr 1 – liczba realizowanych procedur NK

Lp.	Dane dot. realizowanych procedur NK	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba wszczętych procedur NK	84	87	95
2.	liczba formularzy NK-A wypełnionych przez przedstawicieli:			
	JOPS	32	30	24
	Policja	46	42	39
	oświata	6	13	18
	ochrona zdrowia	1	1	0
	KRPA	8	7	3
	organizacje pozarządowe	0	0	0
	Żandarmeria Wojskowa	0	0	0
	SOW dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
3.	liczba procedur NK realizowanych w ciągu roku	118	112	151

4.	liczba realizowanych procedur NK, gdy w rodzinie występuje problem alkoholowy lub narkomanii	44	41	37
5.	liczba posiedzeń ZI	44	32	13
6.	liczba spotkań członków GDP	402	444	432

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ilawie

Tabela nr 2 – dane dotyczące osób/rodzin objętych procedurą NK

Lp.	Dane dot. osób/rodzin objętych procedurą NK	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury NK ze względu na problem przemocy:			
	fizycznej	72	58	65
	psychicznej	44	51	79
	seksualnej	2	3	6
	ekonomicznej	0	0	1
	innej	0	0	0
2.	liczba osób dotkniętych przemocą, w tym:	95	132	297
	kobiet	69	52	87
	mężczyzn	15	11	14
	dzieci	11	69	196
	osób starszych	5	14	3
	osób z niepełnosprawnością	2	11	6
3.	liczba osób stosujących przemoc, w tym:	84	128	165
	kobiet	15	44	55
	mężczyzn	69	84	110

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ilawie

Tabela nr 3 – liczba realizowanych procedur zobowiązania do leczenia odwykowego i dane osób objętych procedurą

Lp.	Liczba realizowanych procedur zobowiązania do leczenia odwykowego i dane osób objętych procedurą	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba realizowanych procedur zobowiązania do leczenia odwykowego	45	76	66
2.	liczba realizowanych procedur zobowiązania do leczenia odwykowego, gdzie występuje także problem przemocy	15	27	15

Źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie

Tabela nr 4 – liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Lp.	Liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	11	21	51
2.	liczba superwizji dla członków ZI, MKRPA i konsultantów	10	10	8

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Tabela nr 5 – oddziaływania korekcyjno – edukacyjne i/lub psychologiczno - terapeutyczne

Lp.	Dane dot. oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba osób, które zgłosiły się do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym	10	6	8
2.	liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno - edukacyjnym	10	6	8
3.	liczba osób, które ukończyły program korekcyjno - edukacyjny	4	3	7
4.	liczba osób, które zgłosiły się do udziału w programie psychologiczno - terapeutycznym	0	0	0

5.	liczba osób, które uczestniczyły w programie psychologiczno - terapeutycznym	0	0	0
6.	liczba osób, które ukończyły program psychologiczno - terapeutyczny	0	0	0

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie

Tabela nr 6 – rodziny zastępcze

Lp.	Dane dot. rodzin zastępczych	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba rodzin zastępczych:	38	38	46
	spokrewnionych	31	28	33
	niezawodowych	7	11	12
	zawodowych	0	0	1

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie

Tabela nr 7 – postępowania z art. 207 KK

Lp.	Dane dot. postępowań z art. 207 KK	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba wszczętych postępowań	31	39	27
2.	liczba umorzonych postępowań	8	19	13
3.	liczba postępowań zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia	14	9	6

Źródło: dane Prokuratury Rejonowej w Iławie

Tabela nr 8 – wyroki Sądu w sprawach z art. 207 KK

Lp.	Dane dot. wyroków Sądu w sprawach z art. 207 KK	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba kar bezwzględnego pozbawienia wolności	15	16	8
2.	liczba warunkowych zawieszeń wykonania kary pozbawienia wolności	11	10	3
3.	liczba orzeczeń środków prawnych, w tym:	5	6	8

liczba zakazów zbliżania się do osób, miejsc	2	2	3
liczba nakazów opuszczenia lokalu	2	2	4
liczba orzeczeń, zawierających zobowiązanie do udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	1	0	1
liczba orzeczeń, zawierających zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	2	0

Źródło: dane Sądu Rejonowego w Hławie

Tabela nr 9 – postanowienia Sądu w sprawach z art. 11a i 11aa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Lp.	Dane dot. postanowień Sądu w sprawach z art. 11a i 11aa uoppd	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba postanowień Sądu, w tym:	0	1	0
	zobowiązujących uczestnika do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	0	1	0
	wydających uczestnikowi zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	0	1	0
	wydających uczestnikowi zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej	0	0	0
	wydających uczestnikowi zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej	0	0	0

	wydających uczestnikowi zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie	0	0	0
2.	liczba postanowień Sądu – przedłużenie obowiązywania nakazu i zakazu lub zakazów wydanych uprzednio przez Policję lub ŻW, w tym:	1	0	0
	nakazujących natychmiastowe opuszczenie wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazujących zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	1	0	0
	zakazujących zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej	0	0	0
	zakazujących kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej	0	0	0
	zakazujących wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej, artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie	0	0	0

Źródło: dane Sądu Rejonowego w Hławie

Tabela nr 10 – postępowania w związku z przemocą domową

Lp.	Dane dot. postępowań w związku z przemocą domową	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba wszczętych i prowadzonych postępowań w związku z przemocą domową	58	42	41
2.	liczba wszczętych i umorzonych postępowań w związku z przemocą domową	30	31	35

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Hławie

Tabela nr 11 – zatrzymania po interwencji związanej z przemocą domową

Lp.	Dane dot. zatrzymań w PDOZ	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba osób, które zostały zatrzymane w PDOZ po interwencji Policji związanej ze zgłoszeniem przemocy domowej	bd.	11 (dane za okres 11.08- 31.12.2023 r.)	71

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Hławie

Tabela nr 12 – procedura nakaz/zakaz

Lp.	Dane dot. realizacji procedury nakaz/zakaz	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba wydanych zakazów zbliżania się do osoby doświadczającej przemocy domowej	12	16	29
2.	liczba wydanych zakazów kontaktowania się z osobą doświadczającą przemocy domowej	0	1	15
3.	liczba wydanych zakazów wstępu na teren określonej placówki	0	0	5
4.	liczba zakazów zbliżania i kontaktowania się, zastosowanych łącznie	0	1	15
5.	liczba zakazów zbliżania, kontaktowania się i wstępu zastosowanych łącznie	0	0	5

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Hławie

Tabela nr 13 – wsparcie asystenta rodziny

Lp.	Dane dot. wsparcia asystenta rodziny	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	64	59	59
2.	liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	142	149	163

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Tabela nr 14 – piecza zastępcza

Lp.	Dane dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	25 nowych 107 ogółem	14 nowych 99 ogółem	27 nowych 119 ogółem
2.	koszty, jakie ponosi Gmina Miejska Iława w związku z przebywaniem dzieci w pieczy zastępczej	637.748,42 zł	968.860,00 zł	1.646.445,12 zł

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Tabela nr 15 – realizacja procedury zapewnienia dziecku bezpieczeństwa (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)

Lp.	Dane dot. realizacji procedury zapewnienia dziecku bezpieczeństwa	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba zrealizowanych procedur zapewnienia dziecku bezpieczeństwa	0	0	1
2.	liczba dzieci, którym zapewniono bezpieczeństwo	0	0	4

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Tabela nr 16 – świadczenia finansowe i niefinansowe z pomocy społecznej

Lp.	Dane dot. świadczeń z pomocy społecznej	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	liczba rodzin objętych wsparciem finansowym z pomocy społecznej	657	605	475
2.	liczba osób w rodzinach objętych wsparciem finansowym z pomocy społecznej	1.357	1.250	954
3.	liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem finansowym z pomocy społecznej	bd.	bd.	bd.
4.	liczba rodzin objętych wsparciem niefinansowym z pomocy społecznej	562	581	535
5.	liczba osób w rodzinach objętych wsparciem niefinansowym z pomocy społecznej	1.107	1.179	1.045
6.	liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem niefinansowym z pomocy społecznej	bd.	bd.	bd.

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Tabela nr 17 – przyczyna korzystania z pomocy społecznej

Lp.	Przyczyna korzystania ze świadczeń pomocy społecznej	2022 rok		2023 rok		2024 rok	
		Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
1.	ubóstwo	502	1.039	444	913	362	690
2.	sieroctwo	0	0	0	0	0	0
3.	bezdomność	71	76	69	71	65	67
4.	bezrobocie	231	501	215	489	172	385
5.	niepełnosprawność	409	653	408	675	355	559
6.	długotrwała lub ciężka choroba	708	1.118	721	1.166	642	1.000
7.	przemoc domowa	20	47	16	51	10	35
8.	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
9.	potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	109	459	115	498	102	435
10.	bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach:	262	850	247	833	202	695
	- niepełnych	172	504	165	507	142	441
	- wielodzietnych	54	272	39	211	30	165
11.	trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach	0	0	0	0	5	12

12.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	14	16	24	29	27	32
13.	alkoholizmu	60	88	73	100	65	100
14.	narkomanii	8	11	5	5	9	9
15.	zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej	0	0	3	3	1	1
16.	klęski żywiołowej lub ekologicznej	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ilawie

Tabela nr 18 – incydenty i zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletnim, o których mowa w Standardach Ochrony Małoletnich

Lp.	Dane dot. incydentów i zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim	2024 rok
1.	liczba zgłoszeń/incydentów	78
2.	przyczyna zgłoszenia/incydentu:	
	przemoc domowa	28
	przemoc rówieśnicza	24
	inny powód, jaki? ➤ rodzic/opiekun sprawujący opiekę nad dzieckiem będący pod działaniem alkoholu; ➤ zaniedbania wobec dziecka; ➤ konflikt rodziców; ➤ choroba alkoholowa rodzica/opiekuna; ➤ naruszenie nietykalności dziecka; ➤ konflikty rówieśnicze;	26

Źródło: dane iławskich szkół i przedszkoli

Rozdział IV

Działania planowane w Programie i ich realizatorzy

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono **cztery podstawowe obszary** zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- I. Profilaktyka i edukacja społeczna:** obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
- II. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:** obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą domową (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnością lub osób niesamodzielnych).
- III. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową:** obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
- IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:** obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizatorzy Programu

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Iławie,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie,
3. Komenda Powiatowa Policji w Iławie,
4. Prokuratura Rejonowa w Iławie,
5. Sąd Rejonowy w Iławie,
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie,
7. szkoły, przedszkola, żłobek z terenu miasta Iławy,
8. organizacje pozarządowe podejmujące działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Planowane działania w Programie

Obszar I. Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Zwiększenie ilości i skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

Lp.	działanie	wskaźnik
1.	Prowadzenie kampanii społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba zrealizowanych kampanii
2.	Udział w kampaniach ogólnopolskich, wojewódzkich, m.in.: „Dzieciństwo bez przemocy”, „Biała Wstążka” itp.	Liczba kampanii, w których wzięto udział

3.	Inicjowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców, opiekunów, na rzecz zapobiegania przemocy wobec dzieci.	Liczba działań Liczba uczestników tych działań
4.	Podjęmowanie działań profilaktyczno – edukacyjnych w placówkach oświatowych, w tym realizacja programów rekomendowanych.	Liczba działań Liczba uczestników tych działań Liczba realizowanych programów rekomendowanych
5.	Prowadzenie zajęć edukacyjnych i wychowawczych dla dzieci uczestniczących w zajęciach MOPS w Iławie	Liczba zajęć Liczba uczestników zajęć
6.	Edukacja prawna w zakresie zachowań ryzykownych i konsekwencji związanych z przemocą równieśniczą, cyberprzemocą.	Liczba spotkań Liczba uczestników spotkań
7.	Konsultacje i szkolenia dla rodziców, opiekunów, edukacja w zakresie profilaktyki przemocy i prawna.	Liczba spotkań Liczba uczestników spotkań

Obszar II. Ochrona i pomoc udzielana osobom doznającym przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Działania:

Lp.	działanie	wskaźnik
1.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) i grup diagnostyczno – pomocowych (GDP)	Liczba posiedzeń ZI Liczba powołanych GDP Liczba realizowanych NK Liczba spotkań członków GDP Liczba spotkań członków GDP, podczas których wypełniono formularz NK-C
2.	Prowadzenie konsultacji dla osób i rodzin, w których wystąpił problem przemocy	Liczba konsultacji Liczba konsultantów
3.	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA)	Liczba członków Komisji pracujących w ZI Liczba NK wszczętych przez członka MKRPA
4.	Funkcjonowanie Niebieskiego Pokoju	Liczba przesłuchań Liczba przesłuchanych dzieci
5.	Wsparcie osób doznających przemocy domowej w poradniach podstawowej opieki zdrowotnej	Liczba osób objętych wsparciem Liczba wystawionych zaświadczeń o doznanych obrażeniach
6.	Realizacja procedury zapewnienia dziecku bezpieczeństwa (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej)	Liczba zrealizowanych procedur Liczba dzieci, którym zapewniono bezpieczeństwo

Obszar III. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową:

Cel: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Działania:

Lp.	działanie	wskaźnik
1.	Realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych (PKE) dla osób stosujących przemoc domową	Liczba zrealizowanych PKE Liczba uczestników PKE
2.	Realizacja programów profilaktyczno – terapeutycznych (PPT) dla osób stosujących przemoc domową	Liczba zrealizowanych PPT Liczba uczestników PPT

3.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) i grup diagnostyczno – pomocowych (GDP)	Liczba posiedzeń ZI Liczba powołanych GDP Liczba realizowanych NK Liczba spotkań członków GDP Liczba spotkań członków GDP, podczas których wypełniono formularz NK-D
4.	Realizacja procedury nakaz - zakaz	Liczba wydanych zakazów/nakazów Liczba osób objętych procedurą nakaz-zakaz
5.	Prowadzenie konsultacji dla osób i rodzin, w których wystąpił problem przemocy	Liczba konsultacji Liczba konsultantów

Obszar IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie poziomu kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

Lp.	działanie	wskaźnik
1.	Prowadzenie szkoleń w zakresie rozpoznawania i diagnozowania symptomów świadczących o występowaniu przemocy.	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń
2.	Prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym zasad skutecznej interwencji	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń
3.	Prowadzenie szkoleń w zakresie pracy z osobami, rodzinami, w których występuje problem przemocy	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń
4.	Prowadzenie superwizji dla pracowników instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej	Liczba superwizji Liczba uczestników spotkań superwizyjnych

Rozdział V

Monitoring i ewaluacja Programu

W celu sprawdzenia na ile Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026- 2030 jest realizowany i jaki jest wynik podjętych przedsięwzięć, niezbędne jest prowadzenie monitoringu i dokonywanie ewaluacji. Dzięki ewaluacji uzyska się informacje czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły one i w jakim stopniu, na realizację celów Programu. Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na zasadzie analizy realizacji założeń Programu, na podstawie informacji i danych uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Ocenie podlegać będzie:

1. badanie wskaźników realizacji Programu.
2. stopień realizacji założonych celów szczegółowych.
3. skuteczność działań podejmowanych w ramach Programu.
4. porównanie zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami.

Monitoring oraz ewaluacja Programu będzie prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz potrzeby w tym zakresie będą przedkładane Radzie Miejskiej w Iławie za dany rok kalendarzowy do 31 marca roku kolejnego.

Opracowanie:

**Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
w Iławie**

124